

૭૮૬ Reg No 304

મુન ઓફ ઇન્ડિયા
મંજરી નાટક કુંઁ ઓફ ઓમ્બે.

માશુકે અરબ

નાટકની ગાયન તથા દેહસાર,

અમલી-પ્રસિદ્ધ કરનાર

મીસ ચંદાખાંડ

હાલ મુ.શાન્તિસુવન થીઅરમા-અમદાવાદ

અજ્ઞાતિ પહેલી કી ૦-૪-૦ પ્રત ૧૦૦૦]

ગૈન એડવોકેટ પ્રી પ્રેસમા શા વાડીલાલ બાપુલાલે
છાપા ડે બીકાટલ બેહાગબાઈની વાડી-અમદાવાદ

માલીક-મીમ ચંદાખાંડ

૨૨૩૨૫

—પુરુષ પાત્રો—

- (૯) -

વહસ અરબ-એક અંગી અમી

બાદશાહ-તેમ નાના બાદશાહ

આરમાર-બાદશાહનો સેનાપતિ

શમાસ-બાદશાહનો ધનગુરુ

શ હાદા-બાદશાહના પ્રીતિ

હપસી ગુલામ

નવાબ લખનઉ શહેનો નવાબ

જમન-નવાબનો નોકર

શમશાહ જમનની બહેન ત્રીનો આગક

મીરજાં —

બા સાહેબ—

મીર સાબ—

શેખ સાબ—

નવાબના ખુલામતી દોસ્તદાર

" " "

—સ્ત્રી પાત્રો—

સહદા—અરબી ડોકરી

સૈયીના

સાથીના

ધર્મગુસ્તી છોકરીઓ

અકોરી

જમનની સ્ત્રી

સખીઓ, સીયાબાઓ, ચેમદાર, વિગેરે વિગેરે,

વિદ્યાપીઠ
શમદાવાદ
જીવન કોપીસાઈટ
૧૨૩૪૮

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાત કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૩૧૮ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ મ.શુડે ૨૦૨૫

વિષય ૬૪૬૮ ૨-૪ ૩૬૮

—માથુકે અરબ નાટકનો ટુંકસાર—

અક ૧ લો

સીન ૧ લો—સ્ત્રી.

સીન ૨ જો—જગલ-અગમેતે રોમનોની જેની આવવાની પોતાના
નાયી પાસેથી ખમગ મલવી

સીન ૩ જો—રોમનોની રોજ પરેટ પ્રતી નજા આવવી

સીન ૪ થો—અગમે અને રોમનોનું પરસ્પર યુદ્ધ કરતું અરબ
મદદારની હાથથી અને તેમની છોડી મદદને રોમનલોકો
એ પકડીને લઇજવું

સીન ૫ મે—દુશ્મન રોમન મદદાર આદ્યહતે જાહેર કરે છે કે
લુટમા એક છોકરી મલ્લી આવી છે તેમ ખમગ આપના
તે ઉપરથી આદ્યશહનો હાજર કરવા માટે હુકમ મ
છોકરી દરખાસ્ત આપે છે, ધર્મગુરુએ છોકરી ઉપ
દરખાસ્ત માથું નમાવતા માટે દમન કરતું છોકરીનું
ના કમલ કરવું તે ઉપરથી કેદ કરવા માટે આદ્યશહનો
હુકમ

સીન ૬ ઠો પ્રામીત-લખનના એક નામ માહેનું પોતાના
પુશામનીયાઓ નાથે આવવું.

સાન ૭ મે—કેદખાનામાં ધર્મગુરની છોકરીઓતુ આવવુ અને
અરખી છોકરીને પોતાના ધર્મમાં આવવા માટે મમળવવુ
અરખી છોકરીનુ તે ના કયુલ કરવુ અને અરખી
છોકરીની મમળવટથી ધર્મગુરની છોકરીઓતુ મુસલમાન
ધર્મમાં આવવુ

સીન ૮ મે--ઝેમનોતુ દેવલ-ધર્મગુર દેવલમાં આવી અરખી છો
રીને પોતાના પરમેશ્વર નિરે મતાવવુ અને તેને માથુ
નમાવવા કહેવુ અરખી છોકરીનુ ના કયુલ કરવુ એટલામાં
ધર્મગુરની છોકરીઓ આવે છે, અને કહે છે કે- અરખી
છોકરીના પરમેશ્વર સાચા છે તમારા પરમેશ્વર ખોટા છે,
તે હંપરથી ધર્મગુર પોતાની છોકરીઓને પીરતોલથી મારી
નાખે છે, અને અરખી છોકરીનુ પોતાના કષ્ટદેવનુ સ્મરણ કરવુ

—રૂપ સીન—

અ ક બીજો

સીન ૧ લો—દરગાર-ધર્મગુર અફસોય કરતો છેતો પોતાની છોક
રીઓ અરખી છોકરીના હાથથી મરી ગયાની ખોટી ખબર
બાદનાહને આપવી અને બાદશાહની પાસેથી અરખી છોક
રીને મારી નાખવાનો હુકમ માટે માગણી કરવી બીનગુ
ન્હેગારને મારવા માટે બાદશાહતુ ના કયુલ કરવુ, ધર્મગુ
રના આગ્રહથી બાદશાહતુ અરખી છોકરીને ધર્મગુરને સોંપવુ

સીન ૨ જો-કોમીક નનાબ અને તેના ખુશામતીઆઓએ પરસ્પર મસ્કરી કરવી

સીન ૩ જો-જેલ-રોમનશાહજાદાનુ અરબી છોકરીની પાસે આવી સમજાવવુ અને તેને જેલમાંથી છોડાવવા માટે નાયદો કરવો, ધર્મગુરુએ શાહજાદાને છોકરી સીને રસતે આવી છે કે કેમ તે પાત્ર પુછવુ. શાહજાદાનુ અરબી છોકરીને એકલી ન સુકવા માટે હુકમ કરવો ધર્મગુરુ પોતાના કબ્જામાંથી શાહજાદાને સોંપે છે

સીન ૪ થો-ધર્મગુરુએ એક હપસી ગુલામ મારફત અરબી છોકરીને મારવા માટે હુકમ કરવો, હપસી ગુલામનુ માગવા માટે ના કમુલ થવુ,

સીન ૫ મો-ધર્મગુરુએ હપસી ગુલામને મારવા સાર જન્દાદને હુકમ આપવો અને અરબી છોકરીને માગવાને માટે જન્દાદને હુકમ આપવો, અને અરબી છોકરીના અપથી જન્દાદનું મરવુ, સીન ૬ નસ્કર થવુ ત્યારબાદ ધર્મગુરુની બે છોકરીઓના પ્રતિમિબનું નજર ઉપર આવવુ અને ધર્મગુરુને બેહોશ થવુ,

અંક ૩ જો.

સીન ૧ લો-દરબાર-રોમન બાદશાહ પોતાના સેનાધિપતિને અરબી છોકરીને તેના દેશમાં મોકલાવવા હુકમ કરવો ધર્મગુરુ આવવુ અને બાદશાહને રખત છોકરીને અહીં કતલ કર-

ગ્વા માટે ઊસ્કેરયાના ખખર આપવા અને અરખી છોકરી
અને ધર્મગુરુનો પોત પોતાના ધર્મ માટે વાદવિવાદ થયો, ધ-
ર્મગુરુએ અરખી છોકરીને છુપ્યા મિહના પાજરામાં કેંકી
દેવા માટે હુકમ દેશે, તે ઉપરથી છોકરીનું આદેશાહને કહે
તુ કે જો મને સિહ ન ખાય તો તમામ રખતે અમારો
ધર્મ અગીકાર કરવો પડશે, તેવી સગ્ન કગ્ની, આદેશ

સીન ૨ જો--કોમીક હતુ તે મંજુગ કરતુ

સીન ૩ જો--ધર્મગુરુ પોતાના સરદારોની સાથે દાર પીને આ
વતુ, અને એક હપસી ધર્મગુરુને અરખી છોકરી જીવતી છે
તેની ખખર આપતી તે પરથી ધર્મગુરુ છોકરીને જોવાજતુ

સીન ૪ થો--છોકરીને સિહના પાજરામાં જીવતી છે તેનો દેખાવ
તે પરથી આદેશાહનું અગ્નયય થતુ અને છોકરીને બહાર
કાઢવી, ધર્મગુરુ આવતુ, છોકરીને જીવતી દેખી અગ્નયય
થતુ, આદેશાહને જાહેર કરતુ કે આ છોકરી એક જાદુગર
વાળી છે, આદેશાહે પોતાની રખત સાથે મુસલમાની ધર્મનો
અગીકાર કરવો અને ધર્મગુરુને સિહના પાજરામાં પુરવા
માટે હુકમ કરવો,

સીન ૫ ઓ--આદેશાહન છોકરીને પોતાના દેશમાં ન જના માટે
સમજાવતુ છોકરીનું કયુલ કરતુ

સીન ૬ ઠો--દરબાર-અરખી છોકરીનું શાહજાદાની માથે લગન
કરતુ શાહજાદાને તખ્તનશીન કરવો

આનંદ !

આનંદ ! !

આનંદ ! ! !

—માથુકે અરબ નાટકના ગાયનો—

સ્તુતિ.

સાહેલીઓ—

૧

મઉલા તારો મોરી નમ્યા ભવસાગરસે
દાતા તુ મ બિણ કેસે કટે અબ ચિન્તા

મઉલા તારો

બરસે અમૃતકી ઘટા અમન ચમન મગન રહે ગુવકારી
આવોરી પ્યારી રૂમકે જુમકે બારી બારી નાચે
સરી સખીયા સારી હીલકર મીલકર

દોહા

જુલણા હાલા પ્રેમકા પ્રીતકિ નહીયા પાર
ધોકા દે ગયે જોળના ચઢી પિગ આકાશ
ધ પ મ ગ સા પા મા ગા મા ધા સા ધા પા
ધા પા પા મા ગા સા—મૌલા

સે અરબ—

૨

હે કિરતાર અરઝાસમા પેદા કરણહાર

હે કિરતાર

હાદી હકીમ વ કરીમ અ રહીમ ગપુરો વફાર અહેર

ખાતિનકો તુહી દેખનહાર— હે કિરતાર૦
સાજદા— ૩

યા જનાબે ગવમુલ આઝમ મે તેરે બલહારીયા
રખકે ખ્યારે મુહ દીખાદે કરદી યા હો ઝારીયા,
એક રહેમત ત્વાડી પીરાં સારી દુનીયા જાન હી
ચોરા તુ છ કુતબકીતા હુખી બેડી તારીયા
ફેઝહા દરીયા વગેહા વહાપે મોખા તેરીયા
મેની કમમી કાહતુ જમી દરદે ગમદી મારીયા

અપસી—

૪

મારો પીટો કાટો છાટો સર હઠાવ
છાપા મારો જુવાન છોડો ના મેદાન
ગીન ગીનકે મારો ખપાવ
ઘેરો ઘેરો બેરીલામ સારા છુટે નહી કોઈ ખુદા ખાલા.
મારો યુન યુનકે—(૩)

યારો નામવરી હીત્તસે હઠાવ —મારો૦
સાહેલીયો— ૫

છનનન પાયલ બાજેરી—
ગાઓ બળઓ સખ મીલ સહેલીયાં —
મેઘ મલહાર સખ ગાઓરી—
મૃદમ બાજે તીરકીટ ધુમ તીર કીટ ધુમ તા તા નાચત

૯

છુમ છુમ તા થઇ તા થઇ
તા તા છુમ છુમ છનનન (૨)

કડાનધા કડાનધા કડાનધા છુમ૦

સાજદા —

૬

કિસ આઢકે ખ્યાલને હેરાન કર દીયા
ગાહે રૂલાદીયા મુઝે ગાહે હસા દીયા
મેળુખકીખિયા કે ભે દેખા જમાલકે
હુરોને શેર સદલે અલાકા મચા દીયા
મેળુખકીખિયાકે ખુદાસે થા એસા ઇસ્ક
નામે નખીસે નામકે અપને મીલા દીયા
જલદી ખુલાઇયે મુઝે રોલે પિયા રસુલ
કુરકેતકી આગને દિલે અનવર જલાલીયા

૭

લાવુ કહાંસે એસે બહાદર બઢેરકે
હય હય નીવાલા કરલીયા બીલ્લીને શેરકે

સાજદા

૮

અય સરવરે હરદોસરા મોલા અલી મુશકીલ કુશા
અય હસ્તગીરે બેકસા મોલા અલી મુશકીલ કુશા
હેદર મેરે સફદર મેરે ખયબર શીકન આકા મેરે
અય વખત ચે હમદાદકા મોલા અલી મુશકીલ કુશા

લિલલાહ મદદ કીજે મેરી ખીગડી બના દીજે મેરી
 સતકા રમુલ અલલાહકા મોલા અલી મુશકીલ કુશા
 ચે બેદમે ખસ્તા જગર બાયે કહા દર છીડ કર
 ચિલલા રહી હુ બેનવા મોલા અલી મુશકીલ કુશા

સાજદા—સગીના—શખીના— ૯

તેરા જલવા નજર આયા જમાલે દોજહા બનકર
 દો આલમ દીલમે' રોશન હો ગયે અરજોસમા બનકર
 અનલ હક કુખે ઇજની શમસ ચોર મનસૂર વો કયા થૈ
 ન આતા ઉન્કે મુહમે ગરતુ ખુદ તુ મુતલીક
 જખા બનકર

હરમ ચોર દેહરમે જીસ દમ હુઆ ઇસહાર વેહદતકા
 તો નાકુસો કે સુહ નીકલી સદા શોકે અઝા બનકર
 ઉખાડે પાઉ મલઉને કે અય ખુદા તુને
 તો ખુત જુક જુક કહે સીઝદમે ગીરે ઇજદેખયાં બનકર
 ખીજકા ખોડુ કયા હય ફીર લલા ઉસ—

બાગ વેહતકે

મુહાફીસ જીસકે કુલોકા વો ખુદ હો બાગ ખા બનકર

૧૨૩૧૮

૧૧

અંક બીજો.

સાહેલીઓ—

૧૦

સાવરીયા સાવરીયા સાવરીયા રે કાહે મારે નજરીયા

મારે નજરીયા કાહે મારે નજરીયા—

બિન્દરાવનકી કુજ ગલિયનમે આઠ મથુરાકી ગુજરીયારે

કાહે મારે૦

ધત પાર ગગા હિલ ચાર જમના બીચમે કાડે

કન્હધયારે— કાહે મારે૦

સાજદા—

૧૧

કોઈ જાકર રમુલે પાકસે મેરી ખબર કર દે

ગમે કુરકત નહી ઉઠતા તો પથરકા જાગર કરદે

હમારીલી શબે કુરકત ધલાહી હોગી કબ આખીર

ખડોત બેચેન દીલહે યા ખુદા જલદી સહર કરદે

અતાકીહે મોહમદકે ધલાહી તુને સમ તાકત

અગર જરૂરે કુચાહે પલમે તુ રશકે કમર કરદે

મે ઝાડુ ખાખ ગલીયોકી ખુદા યા અપની પલકેસે

મદીને મે કહી મેરા અગર ચોડા ગુજર કર દે

જીસે ચાહે તુ જન્નત દે જીસે ચાહેતુ દોઝક દે

મેરે મોલા તેરી મરજી જીધર ચાહે ઉધર કરદે

૧૨

નવાબ સાહેબ ૧૨

છીછીલે નદીયા બનસી ડુબત નાહી
ધુધટવાળી ધુધટ ખોલો લગીરે 'નેના' છયરા—
માનત નાહી

ચાલ છોટી પકચા બારી પતરી તીરીયા
હાથ લાગત નાહી

સાજદા- ૧૩

અલ્લાહી ઇનાયતસે એ જલ્લા ગરી હોગી
કુમ્મત મેરે આકાકી મેહેશરમે બરી હોગી
નેકી બદીકા જખકે ઇન્સાફ હુક કરેગા
નફ્સી કી સીવા મુહસે કુછ ચુ નયરી હોગી
મે શરકે રોજ જખકે ઇન્સાફ હુક કરેગા
આ માલકી તરાબુ કાટે પે ધરી હોગી
જખ આસીયોકે સર પર વરસેગા શોલે આતીશ
કલમેસે મોહમદ કે આતીશમે તરી હોગી
એ ચદા તુ બી કલમા પઠ દીલસે મોહમદકા
દોનો જહામે તેરી ઇજજતકી ઝરી હોગી

સાહેલીઓ- ૧૪

મહારાજ તોરી શોકત હશમત અમ અમ અમ

ચમ ચમકે દમકે તુરાની લાસાની હો દુનીયામે તેરા

રાજ—મહારાજાં

અરવર અરતર અખતર અનવર તુમ જગકે શિરતાજ

શાશ્વ મુકુટપર સાજ ખીરાજે છત્રપતિ મહારાજ

મહારાજા તોરીં

સાજદા--

૧૫

અપને મઉલાકી મે જોગન બનુગી

જોગન બનુગી મે બિરોગન બનુગી અપનેં

કોયલ બનકર જગલ ધુમું બુલબુલ બનકર ગુલશન

કલીયા ચુન ચુન મેને દેખી બનકે તેરી માલબુ

કોઇ જાવે મસ્જીદમે કોઇ જાવે મદર

હમને તેરા જલ્વા દેખા અપને દીલકી અદર

અપને મઉલાકીં

તેરે ઇશકમે પહેની કફની છોડા જેવર ગેના

જીસ રગમે તુ ખુશ મે લા ઉસી રગમે રહેના

અપને મઉલાકીં

અથા--

૧૬

મેરી ફલતી ફૂલતી જોબનકી ડાલી ઇસે રખુગી કેસી

છુપાયકે

એ જવાની દીવાની આ ગઇ ઇસે રખુગી કેસે બચાયકે

૧૪

મુએ જોખનને પાઉ નીકાલે પડી કેસી મુસીબતકે પાલે,
ખદ અગીયા કે તુટે જાયરે ઇસે રખુગી કેસે સલાકકે

ચપા જમન—

૧૭

ચપા—ખાઝાર જાઓ મેરે ખાવિદ

આટા લાવો દાળ લાવો ધી લાવો લકડી લાવો

જમન—પેસે તો હે થોડે ઘતના લવુ કહાસે

ચપા—લાના પડેગ મેરે ખાવીદ

જમન—એસી એસી ખાતોકુ તો ગોલી નારાજ

એસી ધારી મુરગી દીનમે વીસ વીસ અડે દેતી

ખાઝાર જાઓ

શરાખી—

૧૮

ભરીમે ઝોકો ગમકો હાલ મીલ મઝે ઉડાઓ

ખુલવાઓ કીસી સનમકો ખોતલકે કાગ ઉડાઓ

શીશેમે મય હો સાકી સાગર છલકે ગરમ હો

યારો મયખાના—ભટ્ટીમે

—દોહા—

કયા દેર હે અય સાકીયે શુલકામ ચખાદે

સાગર નહી મીલતા હે તો ચુલ્લુસે પીલાદે

સોડા હો લેમન હો વીરકી હો શેખીયન

ઓ એકસ નખર હોવન હા ધ્રાન્ડી બી હો
ગરદીશમે આવે સાકી મેંકા પ્યાલા
પીઓ પીઓ જામ રમકે ખુમકો—ભટ્ટીમેં

સાજદા—

૧૯

કજહે દરખત રોજએ વાલાકે સામને
મજતુ ખડા હે પરદયે લેલાકે સામને
જલવેકે દેખનેકે લીયે કોઇ ભીનો હો
રખસે નકાબ હડા દીયા મૂસાકે સામને
કહે દીજીયે સખા મેરી હાલત જરા જરા
જાના હો ઘર કભી મેરે આકાકે સામને
ઉમ્મતકો અલવાઇ ગે મેશરયે હકસે વોહ
ઉમ્મતકો જખ યોલાઇ ગે મોલાકે સામને
મુરદે જલાયે હઝરતે ઇસાને કયા કીયા
પત્થરભી યોલ ઉઠે શહેવાલાકે સામને
પાની દીયા ન બુદલી પ્યારે હુસેનકો
પ્યાસા ગલા કટા દીયા નાનાકે સામને

આનંદ !

આનંદ !!

આનંદ !!!

સમાપ્ત

